

Magiczny
Kraków

UJ świętuje!

2014-05-13

Światowe prawykonanie widowiska historyczno-muzycznego *UNIVERSA — OPERA OTWARTA* - to wyjątkowe wydarzenie, które odbyło się w sobotę (10 maja) na Rynku Głównym. Utwór symfoniczny, którego prawykonanie uświetniło główne obchody Jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, został zamówiony przez uczelnię u światowej sławy kompozytora Jana A.P. Kaczmarka. W utworze wykorzystano teksty: Marcjanusa Kapelli i Michała Rusinka.

UNIVERSA — OPERA OTWARTA to dzieło o ambitnym formacie muzycznym, jednocześnie skierowane do szerokich mas odbiorców dzięki formie nowoczesnego koncertu-opery-moralitetu, lokującego się na przecięciu kultury wysokiej i popularnej. Umieszczony w tytule termin „otwarta” jest — według słów samego kompozytora — wyrazem otwartej formy utworu, plasującego się pomiędzy zastanymi gatunkami.

Widowisko muzyczno-historyczne oparte jest na motywie Siedmiu Sztuk Wyzwolonych (Gramatyka, Retoryka, Dialektyka, Arytmetyka, Geometria, Astronomia i Muzyka), w których kontekście pojawiają się jego główni bohaterowie: Jadwiga Andegaweńska, Mikołaj Kopernik oraz Albert Einstein. W tych rolach wystąpili wybitni soliści operowi: Iwona Sobotka, Małgorzata Walewska i Szymon Komasa.

Ograniczenia czasu i przestrzeni zostają w operze złamane, pozornie niezwiązani ze sobą bohaterowie pochodzący z różnych epok, z zupełnie innych miejsc w Europie spotkają się i nawiążą ze sobą dialog o charakterze intelektualno-moralnym, dla którego kanwę stanowił schemat Siedmiu Sztuk Wyzwolonych. Jako personifikacja owych Siedmiu Sztuk Wyzwolonych oraz przewodniczka po tej niekonwencjonalnej rzeczywistości dzieła wystąpiła Julia Pietrucha.

UNIVERSA — OPERA OTWARTA łączy ze sobą także dwie inne rzeczywistości: dostojeństwo Akademii z żywiołowością i młodością studentów, reprezentowanych w dziele przez młodzież akademicką skupioną w chórze Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kluczową rolę w dziele kompozytor powierzył orkiestrze. Nie ogranicza się ona do tworzenia tła dla toczącej się na scenie akcji, do akompaniowania ariom i dialogom bohaterów, czy do budowania atmosfery widowiska. Jest ona równoważnym partnerem, włączającym się w dialog, a nawet przejmującym główną rolę w długich interludiach instrumentalnych. Utwór rozpoczyna fanfarowa Uwertura na instrumenty dęte.

Cały ten ogromny aparat wykonawczy poprowadziła znakomita polska dyrygentka młodego pokolenia, Monika Wolińska. Pracowała ona z wieloma orkiestrami na całym świecie, jest też pierwszą Polką, która dyrygowała w słynnej nowojorskiej Carnegie Hall. Dzieło będzie pełne życia i energii, zakończyło się optymistycznym i inspirującym finałem. Był to hołd dla idei, że Rozum ma zawsze pierwszeństwo przed Siłą — *Plus ratio quam vis*. Informacje o wydarzeniach związanych z jubileuszem Uniwersytetu Jagiellońskiego są dostępne na stronie: www.650.uj.edu.pl.